

Schiphol

Onderzoeksraad
Lange Voorhout 9
2514 EA DEN HAAG

Schiphol, 30 november 2022

Geachte leden van de Onderzoeksraad voor Veiligheid,

Hiermee reageer ik op uw aanbeveling uit het rapport 'Aborted take-off from taxiway' van 25 mei 2022, aan het joint sector Integral Safety Management System. Hierin schrijft u:

'Foster a work environment at Amsterdam Airport Schiphol that encourages the stakeholders of the Integral Safety Management System to challenge each other about decisions that have had or may have significant safety implications.'

Wij hebben uw aanbeveling besproken met vertegenwoordigers van diverse luchtvaartmaatschappijen en met de luchtverkeersleiding. Uit deze gesprekken komt het volgende beeld naar voren:

- Het ISMS is een veiligheidsmanagement systeem waarbij de deelnemende partijen gezamenlijk besluiten over de inrichting van de vliegoperatie op Schiphol, daar waar het de interfaces tussen partijen betreft. Binnen deze scope is aan uw aanbeveling voldaan. Partijen bevragen en challengen elkaar wat leidt tot verbeterd inzicht en gezamenlijke besluiten. De follow-up van het incident met de afgebroken start op taxibaan D is hier een goed voorbeeld van.
- De individuele ISMS partijen besteden in hun opleiding en recurrency training aandacht aan 'good airmanship' en 'good controllership'. Voorbeelden zijn de aandacht voor crew resource management in de vliegeropleiding en bewustwording bij verkeersleiders wat in de cockpit gebeurt. Naar aanleiding van de afgebroken start op taxibaan D zijn de baan- en grondluchtverkeersleiders over het veld rondgereden om meer inzicht te krijgen in de hotspots op het veld en het perspectief vanuit de cockpit. Daarnaast voert het ISMS awareness campagnes uit om uitvoerend personeel te wijzen op interface risico's. Recente voorbeelden hiervan zijn een recente campagne om runway incursions te voorkomen en een campagne om grondafhandelingspersoneel meer bewust te maken van de risico's van het werken op airside.

Amsterdam Airport Schiphol
Postbus 7501, 1118 ZG Schiphol, Nederland
020 601 9111
Schiphol Nederland BV
KvK Amsterdam 34166584
NL08 ABNA 0545 6104 78 NL20 ABNA 0486 7493 04

Ook is in ISMS verband een initiatief gestart om werkbezoeken tussen luchtverkeersleiding, sleepregie en grondafhandelaren te organiseren.

- Naar aanleiding van uw aanbeveling hebben we onderzocht of actief challengen van operationele beslissingen tijdens de uitvoering wenselijk zou zijn. Hoewel we onderschrijven dat dit in theorie een extra safety barrier biedt, kleven hieraan ook nadelen. In operationele real-time situaties hebben betrokkenen in de regel niet het complete plaatje zoals de andere partij dit in zijn/haar context wel heeft. Bovendien zijn vliegers en verkeersleiders niet opgeleid om situaties in een ander vakgebied te beoordelen. Tenslotte is het communicatiemedium, nl radio telefonie, niet geschikt om situaties gezamenlijk te evalueren. Wij zien daarom een risico dat challengen in de operatie leidt tot verwarring in de uitvoering en /of onzekerheid bij degene die gechallenged wordt waardoor nieuwe risico's ontstaan. Er is consensus bij de ISMS deelnemers dat deze nieuwe risico's vermeden moeten worden.
- De specifieke aanleiding voor uw aanbeveling was een besluit van de betreffende crew om hun vlucht te vervolgen. Op dit punt hebben we de deelnemende partijen in de Standing Committee Flight gevraagd hun interne procedure te reviewen en de uitkomsten in een volgend overleg te bespreken. Dit draagt eraan bij dat een challenge op dit punt intern het eigen bedrijf georganiseerd wordt.

Wij vertrouwen erop u hiermee voldoende geïnformeerd te hebben, maar zijn natuurlijk beschikbaar voor een verdere toelichting.

Met vriendelijke groet,

J. Daams

Programma directeur ISMS